

KLINICZNY ODDZIAŁ OTORYNOLARYNGOLOGII
SZPITALA UNIWERSYTECKIEGO IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO
W ZIELONEJ GÓRZE SP. Z O.O.

KATEDRA OTOLARYNGOLOGII I CHIRURGII SZCZĘKOWO-TWARZOWEJ

UNIwersytet Zielonogórski

KIEROWNIK KATEDRY

DR HAB. MED. PAWEŁ GOLUSIŃSKI PROF. UZ

UL. ZYTY 26
65-046 ZIELONA GÓRA

Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

RPW/12072/2023 P
Data: 2023-07-14

TEL. SEKRETARIAT: 68 32 96 622

TEL. KIEROWNIK: 68 32 96 643

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCIPLINY NAUK MEDYCZNYCH

prof. dr hab. Agnieszka Haloń

Zielona Góra 25.08.2022r.

Rada Dyscypliny Nauk Medycznych
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Sławomira Sztandery

"Poziom lęku oraz natężenie bólu podczas zabiegów
otolaryngologicznych wykonywanych w znieczuleniu miejscowym"

Promotor: Prof. dr hab. n. med. Tomasz Zatoński

Promotor pomocniczy: Dr hab. n. med. Patryk Piotrowski

Lek. Sławomir Sztandera na przedmiot swojej rozprawy doktorskiej wybrał zagadnienie dotyczące odczuć — bólu i lęku u chorych poddawanych zabiegom otolaryngologicznym w znieczuleniu miejscowym. Obecnie z uwagi na rozwój technologii medycznych oraz większą precyzję wymaganą przy zabiegach, większość leczenia operacyjnego w otolaryngologii wykonywana jest w znieczuleniu ogólnym. Powoduje to istotny wzrost komfortu chorych jak również poprawę jakości leczenia chirurgicznego. Należy jednak zauważyć, że pomimo wielu rekomendacji, warunki ekonomiczne oraz organizacyjne w wielu, zwłaszcza mniejszych ośrodkach otolaryngologicznych powodują, że spora część procedur wykonywana jest w znieczuleniu miejscowym. Ponadto u części chorych z powodów medycznych istnieją przeciwwskazania do znieczulenia ogólnego, co również powoduje wybór znieczulenia miejscowego. Te fakty sprawiają, że wybór tematyki pracy przez Doktoranta, koncentrujący się na odczuciach bólu oraz lęku wśród chorych związanych z zabiegiem w znieczuleniu miejscowym jest trafny oraz nadal bardzo aktualny.

Otrzymany do recenzji egzemplarz obejmuje 154 strony maszynopisu i został zredagowany w sposób typowy dla prac doktorskich sporządzonych w formie monografii. Praca została podzielona na 14 rozdziałów a wykaz skrótów, spis treści i spis tabel i rycin pozwala na swobodne poruszanie się w pracy.

SZPITAL UNIWERSYTECKI

im. Karola Marcinkowskiego
w Zielonej Górze Sp.z o.o.

Wstęp:

Wstęp pracy w sposób logiczny i usystematyzowany przedstawia zagadnienia dotyczące bólu oraz lęku i stresu. W pierwszym podrozdziale autor rozwija natomiast zagadnienia związane z różnym podejściem do koncepcji medycyny jako takiej. Podrozdział ten, w mojej ocenie nie do końca nawiązuje do tematu pracy i jego obszerność powinna być ograniczona. Ponadto wydaje się że porównanie filozoficznych koncepcji medycyny do współczesnych założeń evidence based medicine jest niefortunne i nie wnosi żadnej jakości poznawczej.

Ogólnie wstęp napisany jest jednak czytelnie i spójnie logicznie. Na uwagę zasługuje ostatni podrozdział w którym autor stara się uzasadnić wybór tematu rozprawy i jego potencjalną wartość kliniczną.

Założenia i cele pracy:

Założenia rozprawy zostały zaprezentowane w formie dwóch celów głównych oraz aż pięciu celów szczegółowych. Niestety autor na etapie formułowania założeń nie wystrzegł się drobnych nieprawidłowości redakcyjnych, które nieco utrudniają ogólną przejrzystość. Niepotrzebne wydaje się na tym etapie przedstawianie wykonywanych analiz- co powinno znaleźć się w sekcji metodologicznej. Cele określane przez autora jako „analizy dodatkowe” można było z powodzeniem przypisać do dwóch celów głównych jako ich rozwinięcie. Pomimo tych uwag założenia jednak dobrze korespondują z tytułem rozprawy.

Materiał i metody:

Badanie miało charakter prospektywny, a grupę badawczą stanowiło 128 chorych poddanych chirurgicznemu usunięciu migdałków podniebiennych lub plastyki przegrody nosa w znieczuleniu miejscowym. Kryteria włączenia i wyłączenia z badania zostały jasno i logicznie sformułowane. W metodyce określenia poziomu lęku chorych, zastosowano 4 powszechnie stosowane skale klasyfikacyjne oraz jedną będącą autorską adaptacją klasyfikacji stomatologicznej. Natężenie bólu oceniano wg skali VAS. Niestety brakuje uzasadnienia wyboru metod oraz informacji dlaczego autor zdecydował się na wybór aż 5 różnych klasyfikacji i w jaki sposób się one uzupełniają. Brak również w tej sekcji wzmianki o badaniach laboratoryjnych badania poziomu kortyzolu oraz badaniach przedmiotowych tętna oraz ciśnienia tętniczego.

Wyniki:

W tym rozdziale, autor przedstawia wyniki uzyskane w przebiegu badań. Zajmują one niezwykle obszerny ponad 50 stronicowy rozdział. Biorąc pod uwagę rozbudowaną metodologię oraz mnogość porównywanych danych, przedstawianie wszystkich uzyskanych wyników w postaci graficznej jest niepotrzebne i powoduje, że rozdział jest zbyt obszerny i nieco nieczytelny w odbiorze.

Dyskusja:

Dyskusja sporządzona została w sposób bardzo obszerny. Wszystkie uzyskane wyniki zostały zestawione z danymi z literatury. Cytowane pozycje z piśmiennictwa zostały dobrze dobrane z uwagi zarówno na aktualność jak i jakość.

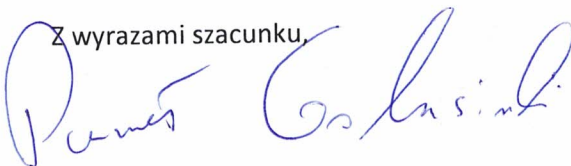
Podsumowanie:

Praca napisana jest poprawnie i została dobrze zredagowana pod względem struktury. Nie odnotowuje się istotnych nieprawidłowości stylistycznych. Omyłki pisarskie oraz błędy interpunkcyjne są sporadyczne. Na uwagę zasługuje liczna grupa badana oraz złożona i zaawansowana metodyka, prawidłowo dobrana do założeń pracy. Uzyskane wyniki pozwoliły na postawienie wniosków które również są spójne z celem rozprawy. Uzyskane w pracy wyniki mają niewątpliwie wartość kliniczną i poszerzają wiedzę w zakresie poziomu lęku u chorych laryngologicznych leczonych zabiegowo w znieczuleniu miejscowym. Nieliczne uwagi krytyczne przedstawione w recenzji nie wpływają na generalny kształt pracy.

W związku z powyższym stwierdzam, iż praca spełnia wymagane kryteria i wnioskuję do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, o dopuszczenie lek. Sławomira Sztandery do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017r., poz.1789)

Z wyrazami szacunku,

dr hab. n. med. Paweł Golusiński prof. UZ

Kierownik Katedry Otolaryngologii i Chirurgii Szcękowo-Twarzowej